

IN MEMORIAM

DOC. DR. SC. VEDRAN JELAVIĆ

(1961. – 2007.)

In Memoriam Vedran Jelavić, Ph. D.

(1961. – 2007.)

Dana 5. listopada 2007. umro je dr. sc. Vedran Jelavić, pomorac, pedagog i znanstvenik, nastavnik na pomorskim studijima Sveučilišta u Dubrovniku i dugogodišnji suradnik i promicatelj našeg časopisa. Bio je inicijator i aktivni sudionik u svekolikim nastojanjima za modernizaciju našeg pomorskog obrazovanja i za unapređenje naše pomorske misli i prakse. Smrt ga je zaskočila u gradu Vukovaru, kao sudionika Međunarodne konferencije o lukama i plovnim putovima.

Vedran Jelavić rođio se 15. ožujka 1961. u Dubrovniku, gdje je završio osnovnu školu i srednju pomorsku školu brodostrojarskog smjera. Dodiplomski studij završio je na Pomorskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci i diplomirao je 26. prosinca 1984. na smjeru Brodostrojarstvo. Poslijediplomski znanstveni magistarski studij amerikanistike završio je u Centru za poslijediplomske studije Sveučilišta u Zagrebu 3. travnja 1997. s temom „Ekološka analiza St. Lawrence Sea Way Max. broda u Velikim Jezerima“ i stekao akademski stupanj magistra humanističkih znanosti. Na Fakultetu prometnih znanosti Sveučilišta u Zagrebu obranio je 7. travnja 2004. doktorsku disertaciju pod naslovom „Metoda procjene ekoloških rizika broda“ i stekao akademski stupanj doktora tehničkih znanosti.

Nakon završenoga Pomorskog fakulteta u Rijeci, od 1984. do 1986. godine plovio je na brodovima trgovacke mornarice, a od 1986. do 1993. godine zaposlio se na Pomorskom fakultetu u Dubrovniku i povremeno plovio na stranim brodovima. U to vrijeme kao znanstveni asistent držao je vježbe na kolegijima Tehnička mehanika i Eksplatacija brodskih pomoćnih strojeva. Od 1993. do 1997. godine radio je u tvrtki RZV iz Nürnberga u funkciji zapovjednika jahte, a osnivanjem Veleučilišta u Dubrovniku, od 1997. do 2003. godine predavao je stručne kolegije: Brodski pomoćni strojevi i sustavi I.,

Jedrenje i mornarske vještine, Održavanje broda I. i II., Terotehnologija te Hidraulika i pneumatika; te je kolegije predavao i na preddiplomskim studijima na Sveučilištu u Dubrovniku od 2004. godine.

Kao vanjski suradnik, od 1999. godine bio je predavač na Američkoj visokoj školi za menadžment i tehnologiju u Dubrovniku.

Godine 2002. izabran je u nastavno zvanje višeg predavača na Veleučilištu u Dubrovniku, a 2005. godine u znanstveno-nastavno zvanje docenta na Sveučilištu u Dubrovniku.

Nastavu, seminare i vježbe izvodio je na hrvatskom i na engleskom jeziku.

Od 1998. do 2004. godine obnašao je dužnost pročelnika Strojarskog odjela Veleučilišta u Dubrovniku, a od 2005. godine bio je pročelnik Pomorskog odjela Sveučilišta u Dubrovniku.

Od 2006. godine dogradonačelnik je Grada Dubrovnika.

Bio je oženjen i otac je dviju kćeri. Petnaest godina bio je aktivan košarkaš, a 1977. godine i kadetski košarkaški reprezentativac Hrvatske.

Iako ga je smrt uzela u njegovoj 46. godini, na samom početku njegove znanstvene karijere u zamahu, opus koji je ostvario nije zanemariv. Dapače, rezultati koje je postigao ozbiljna su znanstvena dostignuća i važni putokazi istraživačima u kojem smjeru treba nastaviti.

Naime, sredinom osamdesetih godina prošloga stoljeća, u vrijeme kad je Vedran Jelavić završavao studij i zaposlio se na Pomorskom fakultetu u Dubrovniku, u pomorskom svijetu događale su se značajne promjene koje su odmah postale predmetom njegova interesa i vrlo intenzivnoga znanstvenoga istraživanja. Gradili su se sve veći, brži, jači, profitabilniji i tehnološki složeniji brodovi, dok su se istodobno uvodile nove konvencije o sigurnosti plovidbe i zaštititi mora od onečišćavanja s brodova. S obzirom na tadašnje metode iskorišćavanja i održavanja brodskih sustava, inženjer Jelavić uočio je problem i

pozornost usmjerio novim pristupima upravljanju brodom i zaštiti brodskoga okoliša. Njegov terotehnološki pristup u gradnji i iskorištavanju broda, uz naglašenu ekološku komponentu, rezultirao je zapaženim magistarskim radom u kojem je razradio ekološku raščlambu broda, prikladnu za laku i preglednu analizu svih brodskih sustava. Bio je to značajan znanstveni doprinos jer je takva sustavna matrica dotad bila nepoznata.

Nakon toga, tad već magistar znanosti, Vedran Jelavić, nastavio je sa sustavnim istraživanjima svih ekološki rizičnih čimbenika broda u morskom okolišu i izradio je metodu procjene ekoloških rizika broda s pomoću koje je obranio svoju doktorsku disertaciju. Ta nova metoda odgovarala je aktualnom trenutku u pomorstvu, i mogla se lako prilagoditi novim trendovima u gradnji, normizaciji i iskorištavanju brodova. Bio je to potpuno nov pristup rješavanju problema ekoloških rizika, koji je uzimao u obzir interdisciplinarnost ekološkoga i tehnološkog pristupa brodu. Predložena metoda dala je odgovore na mnoga dotad neodgovorena pitanja.

Stečenim doktoratom znanosti Vedran Jelavić nastavio je kontinuirano svoj znanstveni rad. Kao autor ili suautor 10 znanstvenih radova, svoj znanstveni interes usredotočio je na istraživanja vezana u prvom redu za područja brodskih pomoćnih strojeva i brodske teroteknologije. Tomu valja dodati da je bio suradnik na pet znanstvenih projekata koje je finansiralo Ministarstvo znanosti i tehnologije, od kojih je posebno važan onaj koji se odnosi na istraživanje problematike brodskog vodenog balasta i koji je od strateške važnosti za Republiku Hrvatsku.

Stručna djelatnost dr. sc. Vedrana Jelavića ogledala se u radu na mnogim međunarodnim i domaćim skupovima na kojima je obrazlagao osam svojih stručnih radova. Radi popularizacije tehnologije pomorskoga prometa i unapređenja nastavnog procesa organizirao je nekoliko prezentacija za nastavnike, suradnike i studente. Bio je: voditelj projekta EU pod nazivom

EASTMET - međunarodnog projekta za usklađivanje nastavnih programa pomorskih studija u Dubrovniku sa zahtjevima IMO-a, suradnik međunarodnog projekta u suradnji s The Nottingham Trent University iz Engleske i voditelj projekta Ministarstva mora, turizma, prometa i razvijka pod naslovom „Izbor lokacije sidrišta za cruisere u akvatoriju grada Dubrovnika“. Položio je ispite za 11 pomorskih zvanja i sudjelovao je u izvođenju 14 tečajeva izobrazbe za pomorce koje je odobrilo Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvijka.

Doc. dr. sc. Vedran Jelavić izradio je tri nastavna programa za tri kolegija usklađena sa zahtjevima bolonjskog procesa, bio je suautor jednog udžbenika i autor jednih internih skriptata, a kao pročelnik Odjela znatno je pridonio informatizaciji i modernizaciji nastave. Ustrojio je sveučilišni studij Tehnologija upravljanja jahtama i marinama te strojarski laboratorij, sudjelujući u njegovu opremanju različitom informatičkom i strojarskom opremom. Bio je mentor više od stotinjak diplomskih radova studenata Veleučilišta i Sveučilišta u Dubrovniku. Za svoj prijateljski pristup, kvalitetu izvođenja nastave i odnos prema potrebama i zahtjevima studenata, u dugogodišnjim anonimnim anketama studenti su doc. dr. sc. Vedrana Jelavića ocjenjivali s vrlo visokim ocjenama.

Plodan je bio taj kratki život Vedrana Jelavića. Neprihvatljivo kratki. Sa šokom se od njega rastajemo, nepomireni sa sudbinom. Svjesni smo njegova doprinosa, traga koji je ostavio, smjerova na koje je uputio; svjesni smo da će ostati u prisnom sjećanju građana svojega Grada, svojih kolega i prijatelja, i nadasve u svijesti čitavim generacijama studenata koje je odgojio. Pa, ipak...

Josip Lovrić
glavni urednik

Rukopis primljen: 23. 11. 2007.